

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av två olikåldriga bjälklag i Gammelgarn kastal på Gotland

Linderson, Hans

2006

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Linderson, H. (2006). *Dendrokronologisk analys av två olikåldriga bjälklag i Gammelgarn kastal på Gotland*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2006:10). Lund University.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

16 Feb 2006

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2006:10
Hans Linderson

DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV TVÅ OLIKÅLDRIKA BJÄLKLAG I GAMMELGARN KASTAL PÅ GOTLAND.

Uppdragsgivare: Byggnadshyttan på Gotland, strandgatan 7 621 57 Visby.(Cecilia Boman, Läns museet på Gotland, kulturmiljövård, Mellangatan 19, 621 56 Visby).

Område: Gotland, Gammelgarn **Prov nr:** A,B **Antal sågskivor:** 2

Dendrokronologiskt objekt: Gammelgarn kastal äldre bjälklag, A. Yngre bjälklag B.

Resultat:

CATRAS Dendro nr:	Prov Nr : Stock Nr	Träd slag	Antal radie/år	Splint (Sp) Bark (B) Vank. (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv-året)	Trädets Egenålder uppskattn
12700	A	Tall	2/140	Sp 30 ej W	1168	1198 ± 20	160-210
12701	B	Tall	3/94	Sp 66, W	1449	V 1449/50	100-120

Diskussion: Den dendrokronologiska analysen visar att virket, prov A är avverkat någon gång mellan **1178-1218** och är av lokalt ursprung. En mer snäv bedömning och med endast något lägre sannolikhet för bedömt fällningsår blir **1190-1206**. Skälet till osäkerheten är att det saknas vankant i provet, d.v.s. yttersta årsringarna är av timmermannen borthuggna. I en stam som prov A, brukar antalet år i splint (Sp) vara 40-80 år. 30 år återfinns i provet alltså skall 10-50 år läggas till yttersta årsring i provet. Spridningen av antal år ta formen av normalfördelning så att mittvärdet är mest sannolikt och flankvärdena minst sannolika. Datering av stock A har utförts av Alf Bråthen 1973 och gav yttersta år i provet är 1202. Detta skall jämföras med år 1168 i denna undersökning. Att det kan skilja några år kan hänga samman med val av provtagningspunkt men att det skiljer drygt 30 år kan bara förklaras med att referensmaterialet skiljer sig. På avstånd följde jag den diskussion min företrädare, Thomas Bartholin och Alf Bråthen förde på 1980-talet, där den senares gotlandskronologi, från förra halvan av medeltiden, uppvisade några tiotal års avvikelse från de övriga dendrokronologiska serier som då hade upprättats kring östersjöområdet. Detta är sannolikt orsaken till diskrepansen mellan den dendrokronologiska analysen gjord i "dendrokronologins barndom" och föreliggande analys.

Prov B har vankant varför avverkningen kan bestämmas till **vinterhalvåret 1449/50**.

Hans Linderson.